

[Statistické zákonitosti]

29. 8. 64

1.

Statistické zákonitosti panují všude tam, kde existuje cézura či volný prostor v kauzálním nexu. Je-li tato hypotéza pravdivá, pak jsou tyto zákonitosti tak říkající pouze indukovány kauzálními souvislostmi a platí jen za předpokladu, že nedochází k intervenci zacílené jinak. To by znamenalo, že je vždycky možno najít způsob, jak do jejich platnosti čili do průběhu procesů a událostí, těmito zákonitostmi ovládaných, proniknout a jak je změnit. To ostatně může vrhnout nové světlo do otázky tzv. spontaneity některých elementárních (např. nitroatomárních a nitrojaderných) jevů. Statistická zákonitost představuje jakousi ustálenou formu průběhu určité skupiny analogických procesů, k níž dojde za určitých podmínek v důsledku nastalé rovnováhy. Rovnováha se poruší změnou podmínek; tuto změnu je možno (alespoň v zásadě vždy) programovat i tenkrát a takovým směrem, jakým by se spontánně nikdy neodehrála.